

Doktorsavhandlingar 2001

Danmark

Clausen, Lisbeth: *The "domestication" of international news: a study of Japanese TV production*. Frederiksberg, Samfundslitteratur, 2001, 331 p., ISBN 87 593 8144 2, (Ph.D. serie; 21, 2001), ISSN 0906 6934. (Handelshøjskolen i København, Det Økonomiske Fakultet). Note: Ph.D. dissertation. Danish summary, 2 p.

The dissertation is a study of the production and content of international news in Japan. It investigates the strategies national producers use to assign meanings to signs and symbols before they are disseminated through the broadcasting media. It is written with the notion that there is no "global" news, as theorised by some media scholars, and hypothesises that international stories, through production practices, are "domesticated" and geared towards local audiences for cultural and political reasons. "Domestication" as elaborated in the dissertation is understood as a process of "framing": recognising, defining, selecting and organising information as news for audiences and actors in contemporary Japanese society.

TELEVISION NEWS • INTERNATIONAL NEWS
• PRODUCTION • GLOBALIZATION

Egsmose, Lisbeth Rump: *Equal opportunity for professional women at work?: an empirical study of anti discrimination policies and women's careers in television in Denmark and The United Kingdom*. København, University of Copenhagen, 2001, 363 p., ISBN 87 7296 210 0, (Ph.D. thesis; 18). (Københavns Universitet, Sociologisk Institut). Note: Ph.D. dissertation. English summary, pp. 360 361. Danish summary, pp. 362 363.

What happens in new professional milieus, such as television? How do women, working in programme production in television, perceive their opportunities? What is done in the companies to expand opportunities for women? Qualitative interviews with female media professionals in departments producing news and children's programmes respectively in two older, state controlled companies, namely the BBC and Radio Denmark, were carried out. Moreover, interviews were conducted in younger, independent companies in Great Britain and Denmark. The anti discrimination policies in the companies were analysed and compared. In the BBC, it appeared that a top down approach is followed, whereas the strategy in Radio Denmark is bottom up. The independent British companies have a strategy similar either to that of BBC or Radio Denmark. Models of analysis and explanations put forward depart from a number of theories including theories of orga-

nisation, innovations, as well as social class and closure strategies.

BROADCASTING ORGANIZATIONS • GENDER
• WORKING LIFE • MEDIA PERSONNEL

Gotved, Stine: *Cybersociologi: det samme på en anden måde*. København, Københavns Universitet, 2000, 289 p., ISBN 87-7296-186-4, (Ph.D.-afhandling; 12). (Københavns Universitet, Sociologisk Institut). Note: Ph.D.-afhandling. English summary, pp. 219-223.

Afhandlingens centrale tema er, hvordan sociologien som disciplin kan bringes til at rumme de virtuelle fællesskabsformer, der opstår i cyberspace. Med en mikrosociologisk analyse af en nyhedsgruppes udvekslinger vises, hvordan de mellem menneskelige interaktioner trods tekstbaseringen ikke er basalt forandrede i det virtuelle rum. I gruppens umiddelbare kaos kan man over tid identificere tklbagevendende og socialt aktive medlemmer, og de klassiske spil om normer og grænsedragning er kun på overfladen anderledes.

Cyberspace hævdes at have både konkrete og metaforiske ligheder med storbyens åbne rum, og afhandlingens hovedresultat er således, at det medierede liv meningsfuldt kan betragtes med en urbansociologisk optik.

CYBERSPACE • SOCIOLOGY • VIRTUAL REALITY
• INTERNET

Hansen, Kenneth: *Virtual kultur*. Aalborg, Aalborg Universitet, 2001, 241 p. (Aalborg Universitet, Institut for Kommunikation). Note: Ph.D.-afhandling.

Afhandlingen er en udforskning og analyse af kulturformer i 3D-cyberspace. Den består af tre dele. Afhandlingens første del beskriver den første virtuelle kultur i 3D cyberspace, "Alpha World". Undersøger hvordan kulturen er opbygget, og hvordan den reguleres og styres. Endvidere en analyse af et virtuelt bryllup i denne kultur med udgangspunkt i ritualstudier og kognitionsetnografi. Beskriver dernæst den virtuelle kultur i "Patagonien", som er den første skandinaviske kultur i 3D cyberspace. Redegør bl.a. for brugen af kulturen og anvender Thomas Højrup's livsforms-teori til at karakterisere brugernes bagvedliggende livsform. Endelig diskuteres beskrivelserne og analyserne i forhold til medieforskning, specielt med hensyn til ritualitet og performativitet.

I afhandlingens metodeafsnit fremlægges valget af metode og de overvejelser som ligger bag, herunder en gennemgang af en almindelig udbredt model for stu-

diet af mediebrug. På denne baggrund foreslås en medieøkologi til brug for lignende studier fremover. I afhandlingens sidste del opstilles en teori for virtuelle kulturer med udgangspunkt i formel lingvistik, kognitionsforskning og kognitionssociologi. Herfra introduceres en generativ teori for religiøse ritualer. Denne teori anvendes herefter på de ritualer, som er beskrevet i afsnittene om Alpha World og Patagonien. På denne baggrund opstilles en tilsvarende generativ teori for virtuelle kulturer.

CYBERSPACE • CULTURE • VIRTUAL REALITY
• RESEARCH METHODS

Jessen, Carsten: *Børn, leg og computerspil*. (Odense), Odense Universitetsforlag, 2001, 228 p., ISBN 87-7838-585-7, (Udspil; 9), ISSN 0905-9784. (Syddansk Universitet, Center for Kulturstudier, Medier og Formidling). Note: En revideret udgave af forfatterens Ph.D.-afhandling.

Afhandlingen er et resultat af forfatterens mangeårige forskning i børn og medier. Den beskriver børns leg med og omkring computeren og gør op med de mange fordomme og bekymringer om spillenes negative indflydelse på børns leg og sociale samvær. Afhandlingens formål er at bidrage til en større forståelse for computerspil, det hidtil mest populære digitale legetøj. Den forsøger at forklare, hvorfor spillene har opnået så stor popularitet blandt børn og unge, og hvad spillene betyder for leg og legeskultur.

COMPUTERS • COMPUTER GAMES • CHILDREN
• SEX ROLES

Kiel Bertelsen, Lars: *Fotografiets grå mytologi: historier på kanten af et medie*. København, Politisk Revy, 2000, 269 p., ISBN 87-7378-204-1, (Rævens sorte bibliotek; 51). Note: Ph.D.-afhandling.

Afhandlingen tager os med tilbage til fotografiets arkæologiske oldtid, helt tilbage til mediets tidligste stadier i 1820'erne og 30'erne. Men rejsen begynder og ender i dag, i det digitale fotografi, for vi ser altid historien igennem nutidens briller. Forfatteren viser, at fotografiet egentlig altid har været "digitalt", og at den tvivl om mediet, som digitaliseringen har medført, også beherskede fotografiets opfindere: Niépce, Daguerre og Fox Talbot. Afhandlingen er derfor på én gang et vigtigt bidrag til den aktuelle mediediskussion og den første fremstilling af den tidlige fotografihistorie på dansk.

PHOTOGRAPHY • PICTURES • AESTHETICS • HISTORY

Langkjær, Birger: *Den lyttende tilskuer: perception af lyd og musik i film*. København, Museum Tusulanums Forlag, 2000, 248 p., ISBN 87-7289-631-0, (Teori &

æstetik; 9), ISSN 0908-8865. Note: En revideret udgave af forfatterens Ph.D.-afhandling.

Hvad vil det sige, at vi ikke bare ser men også hører film? Hvad gør vi ved musikken, hvordan forstår vi den? Og hvad med realityde, hvad gør de ved filmen? Afhandlingen stiller en række basale spørgsmål til filmens audiovisuelle karakter. Den omhandler samspillet mellem film og tilskuer, mellem musik og metafor, mellem perception og følelser, mellem realitydens sansespecifikke udtryk og lydteknologier såsom Dolby og digital surroundlyd samt diskuterer betydningen af dette for lydæstetik i nyere film. Teorierne udfoldes med en lang række filmeksempler. Afhandlingen afsluttes med tre egentlige filmanalysekapitler, der særskilt tager fat på Jacques Tatis "Play Time" og James Camerouns "Terminator 2" samt fire film, som tilsammen viser en bredde i lydæstetikken i nyere dansk film.

FILMS • SOUND • FILM MUSIC • PERCEPTION

Marup Jensen, Niels: *Billedernes tid: teorier og billeder i den visuelle kultur*. København, Københavns Universitet, 2001, 294 p. (Københavns Universitet, Institut for Kunsthistorie, Dans og Teatervidenskab, Afdeling for kunsthistorie). Note: Ph.D.-afhandling. English summary.

Belyser ud fra forskellige indfaldsvinkler den visuelle kulturforskning med udgangspunkt i perioden fra anden verdenskrig til nutiden. Afhandlingen er en undersøgelse af den visuelle kultur og betydningen af den globale drejning mod billedet i kommunikationen, og de filosofiske og teoretiske diskurser som denne periode har produceret for at forstå billedkategorien: Fænomenologi, semiotik, pragmatiske billedteorier og kulturteorier.

PICTURES • CULTURE • VISUAL COMMUNICATION
• THEORY

Schubart, Rikke: *Passion & acceleration: maskulinitet og myte i actionfilmen 1968 – 2000*. København, Københavns Universitet, 2000, 402 p. (Københavns Universitet, Institut for Film- og Medievidenskab). Note: Ph.D.-afhandling.

En analyse af den amerikanske actionfilm fra 1968 til 2000. Afhandlingens overordnede tese betragter på et meta-niveau actionfilmen som en kulturel frelserfortælling, der opstår sidst i tresserne da de store fortællinger kolliderer. Genren modsvarer Amerikas behov for re-mytologisering, re-maskulinisering og fornyet nationalisme. Afhandlingens metode er den historiske genreanalyse, tekstanalysen og psykosemiotikken. Afhandlingen består af tre teoretiske kapitler om Genre, Maskulinitet og Myte samt syv filmanalytiske kapitler

– Skidtet, Balletten, Passionen, Stålet, Jokeren, Femme Fatale Action og Accelerationen – der tematisk og kronologisk analyserer actionfilmens udvikling. Sidst kommer en filmografi og bibliografi.

ACTION FILMS • FILM GENRES • MEN
• PSYCHOANALYSIS

Wilhelmsson, Ulf: *Enacting the point of being : computer games, interaction and film theory : affordances*

and constraints, metaphorical concepts and experientialist cognition observed through the environment in computer games. København, University of Copenhagen, 2001, 273 p. (Københavns Universitet, Institut for Film- og Medievidenskab). Note: Ph.D. dissertation. Danish summary.

COMPUTER GAMES • SOCIAL INTERACTION
• FILM THEORY • COGNITION

Finland

Helsingfors universitet

Kajanne, Milla: Kansalaiset kysyjinä : yleisön kysyminen osana vuorovaikutusta television EU-keskusteluissa. [= Participating citizens : audience questioning as a form of interaction in Finnish television discussions concerning the European Union.] Helsinki, Suomalaisen kirjallisuuden seura, 2001, 291 p., ISBN 951-746-246-8, (Suomalaisen kirjallisuuden seuran toimituksia; 806), ISSN 0355-1768. Note: Doctoral dissertation. English summary.

The study deals with the verbal participation of the audience in televised political discussions. The aim is to explore how the institution of audience is structured and to describe the character of that institution. The study clarifies how the asymmetrical discourse identities of lay people vs. experts are constituted by spatial and technical means and by language use. The data consists of eight Finnish EU-related television discussions with the participating audience. Ethnomethodological conversation analysis is the main method used.

DISCOURSE • POLITICAL COMMUNICATION
• TELEVISION PROGRAMMES • LANGUAGE

Kempainen, Pentti: Radion murros: julkisradioiden suuri kanavaudistus Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa. [Radio in time of change: channel reforms among public broadcasters in Norway, Sweden and Finland.] Helsinki, Helsingin yliopisto, 2001, 381 p., ISBN 952-10-0171-2, (Helsingin yliopisto, Viestinnän laitos, Viestinnän julkaisuja; 2001, 4), ISSN 1457-2184. (University of Helsinki, Department of Communication). Note: Doctoral dissertation. English summary. Svensk sammanfattning.

In the early 1990's, the public service broadcasting companies of Norway, Sweden & Finland carried out a comprehensive reform of programme profiles, with a view to adapting their radio programming to the changed competitive situation. The developments in the Nordic region are associated with the general process of deregulation of the European media branch in the period from the 1970s through to the 1990s. The study seeks through comparisons to determine the reasons why the three Nordic public broadcasters initiated their channel reforms, what forces influenced the changes, and how the reforms were carried out in practise.

RADIO • BROADCASTING • PUBLIC SERVICE

Jyväskylä universitet

Li, Zhenyi: Cultural impact on international branding: a case of marketing Finnish mobile phones in China. Jyväskylä, University of Jyväskylä, 2001, 130 p. + app. 17 p., ISBN 951-39-0754-6, (University of Jyväskylä, Studies in communication), ISSN 1238-2183. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Doctoral dissertation.

The aim of this study is to look at the impact of culture on international branding, that is, what kinds of cultural factors and the extent to which the marketer should take them into account, with particular reference to the case of a Finnish mobile phone marketer in Finland. The key finding of this study is that the Chinese did not respond positively to the branding of the Finnish marketer analysed in this case due to different cultural values and practises.

MARKETING • COMMUNICATION
• CULTURAL INTERACTION

Sumiala-Seppänen, Johanna: Nomadit rippituolissa: medioidun uskonnon moraalisen järjestyksen dynamiikka (post)modernin television ja kulttuurin kontekstissa. [Nomads in the confessional: the dynamics of the moral order of mediated religion in the context of (post)modern television and culture.] Jyväskylä, University of Jyväskylä, 2001, 212 p., ISBN 951-39-1089-x, (Jyväskylä studies in communication), ISSN 1238-2183. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Doctoral dissertation. English summary.

This study is concerned to explore mediated relations between religion, media and culture. Its main focus is on mediated Christianity. The object of the analysis is a Christian television show "The Confessional", a series of nine programs broadcast by the Finnish national commercial channel MTV3 in 1997. The objective of the study is to describe how mediated religion as a cultural process is linked to the larger media and cultural spheres and contexts.

RELIGION • POSTMODERNISM • CULTURE
• TELEVISION PROGRAMMES

Vaahterikko-Mejia, Päivi: Cultural differences in Ibero-Nordic communication: perceptions about Finnish and Colombian negotiators. Jyväskylä, University of Jyväskylä, 2001, 169 p. + app 5 p., ISBN 951-39-1019-9, (University of Jyväskylä, Studies in communication), ISSN 1238-2183. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Doctoral dissertation.

This study investigates the Latin American negotiators' perceptions of Finnish and Colombian negotiators and the cultural differences that the Latin American negotiators perceive when communicating with Finnish negotiators. The Latin American and Spanish negotiators' perceptions of Finnish negotiators is compared.

INTERCULTURAL COMMUNICATION
• INTERNATIONAL COMMUNICATION
• GLOBALIZATION • CULTURE

Konstindustriella högskolan

Albrecht, Kristoffer: Creative reproduction: a practical study on ink-printed photographs, their history of production and aesthetic identity. Helsinki, University of Art and Design Helsinki, 2001, 197 p., ISBN 951-558-086-2, (Publication Series of the University of Art and Design Helsinki: UIAH; 32), ISSN 0782-1832. (University of Art and Design Helsinki, Department of Photography). Note: Doctoral dissertation. Consists of two parts: Creative reproduction and Metropol (ISBN 952-9851-23-5).

The objective of the study is to deepen the understanding of how productional practices give one ink-printed work a certain kind of aesthetic identity and another a completely different character. According to a pragmatic approach, the aesthetic identity of an artwork is not something determined and invariable. The study consists of two parts: the textual part (this book) and the artistic part (the photobook Metropol).
PHOTOGRAPHS • PHOTOGRAPHY • AESTHETICS
• IMAGE

Jääskeläinen, Kari: Strategic questions in the development of interactive television programs. Helsinki, University of Art and Design, 2001, 189 p., ISBN 951-558-070-6, (UIAH, A; 31), ISSN 0782-1832. Note: Doctoral dissertation.

The aim of this research was to identify questions that a person developing interactive television programs could ask himself. Five other fields were surveyed as potential sources for suitable ITV development strategies. These fields were linear drama, infomercials and homeshopping, multimedia production, www-production and virtual communities. A group of potential strategies were identified from these fields. Several methodological choices were considered. Finally a combination of knowledge brokering and the Zetterberg's method was found most suitable for this research.

TELEVISION • TELEVISION PROGRAMMES
• INTERACTIVE MEDIA • ADVERTISING

Sibelius akademien

Sintonen, Sara: Mediakasvatus ja sen musiikilliset mahdollisuudet. [Media education and its musical

possibilities.] Helsinki, Sibelius-Akatemia, Musiikkikasvatuksen osasto, 2001, 187 p., ISBN 952-9658-73-7, (Studia Musica; 11), ISSN 0788-3757. (Sibelius Academy). Note: Doctoral dissertation. English summary.

This research examines media literacy focused media education. The main purpose of the study was to develop a theoretical model of media education's musical possibilities. Development of the model required consideration of media literacy and media educational concepts. The empirical data of the research was gathered from sixteen Finnish media and communication education experts utilizing the Delphi method.

MEDIA EDUCATION • MUSIC • CULTURE
• SECONDARY EDUCATION

Tammerfors universitet

Heikkilä, Heikki: Ohut ja vankka journalismi: kansalaisuus suomalaisen uutisjournalismin käytännössä 1990-luvulla. [Thin and strong journalism: citizenship in Finnish news practices in the 1990s.] Tampere, Tampere University Press, 2001, 330 p., ISBN 951-44-5158-9, (Mediatutkimuksia; 1). (University of Tampere, Department of Journalism and Mass Communication). Note: Doctoral dissertation. English summary.

The study explores the meanings of citizenship within Finnish news journalism practices in the 1990s. It contains two parts: one based on textual analysis and the other based on participatory research. The dominant conceptualisation of citizenship in news practises, the idea of informed citizen, is discussed and explored. The empirical case studied here refers to the process of Finland's entrance to EU in 1992-1994. At last the author analyses and describes practical experiments conducted in a Finnish newspaper, Savon Sanomat, in 1997-2000.

JOURNALISM • NEWS • CITIZENS
• PUBLIC JOURNALISM

Kotilainen, Sirkku: Mediakulttuurin haasteita opettajankoulutukselle. [Media culture as a challenge for teacher education.] Tampere, Tampereen yliopisto, 2001, 71 p., ISBN 951-44-5071-X, (Acta Universitatis Tamperensis; 807), ISSN 1455-1616. (University of Tampere, Teacher Education Department). Note: Doctoral dissertation. English summary. Résumé en français.

The study examines media education from two different points of view, with different research methods. The first is a qualitative evaluation of the effectiveness of visual communicational education course and the second is a statistical description of the teachers' attitudes and implementation of the subject in comprehensive school in 1998.

MEDIA EDUCATION • TEACHER TRAINING • PEDAGOGY
• TEACHERS

Ruoho, Iris: Utility drama: making and talking about the serial drama in Finland. Tampere, Tampere University Press, 2001, 342 p., ISBN 951-44-5227-5, ISSN 1456-954X. (University of Tampere, Department of Journalism and Mass Communication). Note: Doctoral dissertation.

This book deals with the production, the public criticism and the authorship of TV 2 serial drama. TV 2's family series are known for their investment in "realism", strong female figures, and their utility value in portraying social life. Iris Ruoho explores the particular discourse of the utility drama, which has had different articulations in the family genre. These have served the special interpretations of the informational program policy and the ideology of public service.

TELEVISION DRAMAS • TELEVISION SERIALS
• TELEVISION PROGRAMMES • TELEVISION

Saari, Timo: Mind-based media and communications technologies. Tampere, University of Tampere, 2001, 236 p., ISBN 951-44-5225-9, (Acta Universitatis Tamperensis), ISSN 1456-954X. (University of Tampere, Department of Journalism and Mass Communication). Note: Doctoral dissertation. Also available on the Internet: <http://acta.uta.fi>.

The focus of the study is the design of modern, computerized media- and communication technologies which systematically influence subjective experiences and knowledge of the perceivers.

COMMUNICATION TECHNOLOGY • MEDIA
• PERCEPTION • SEMANTICS

Licentiatavhandlingar

Jyväskylä universitet

Aittoniemi, Eeva-Leena: Tyttönä teekkariyhteisössä: naisopiskelijoiden kokemuksia ystävydestä, verkottumisesta sekä ryhmä- ja kiltatoiminnasta miesvaltaisessa opiskelu-ympäristössä. [Experiences of female students in a male dominated studying environment.] Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 2001, 185 p. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Unpublished licentiate thesis.

COMMUNICATION NETWORKS
• SPEECH COMMUNICATION
• WOMEN • MEN

Kallio, Kirsi: Työyhteisö viestintäteknologian käyttäjänä: miten ymmärtää yhteistoiminnan mahdollistavan teknologian käyttöönottoa ja käyttöä suomalaisen monitoimialakonsernin kahdessa työyhteisössä? [Work community as a user of communication technology.] Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 2001, 255 p. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Unpublished licentiate thesis.

COMMUNITIES • ORGANIZATIONAL COMMUNICATION
• COMMUNICATION TECHNOLOGY

Lehto, Sari: Opetusviestinnän vuorovaikutteisuus monimuoto-opetuksessa. [Interaction in a classroom in multiform teaching.] Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 2001, 185 p. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Unpublished licentiate thesis.

TEACHERS • SOCIAL INTERACTION
• SPEECH COMMUNICATION

Suvanto, Mari: The images of the Japanese in the Western world. Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 2001, 119 p. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Unpublished licentiate thesis.

IMAGE • INTERCULTURAL COMMUNICATION
• STEREOTYPES

Tainio, Susanna: Äänestäjien keskustelut vaaleista: kevyttä jutustelua vai varsinaista politiikkaa? [Voters discussing the elections: light conversations or making politics?] Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 2001, 165 p. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Unpublished licentiate thesis.

POLITICAL COMMUNICATION
• SPEECH COMMUNICATION • ELECTIONS

Uskali, Tero: Moskovan tarkkailijat: Kansan Uutisten ja Uuden Suomen Moskovan kirjeenvaihtajuudet 1957-1975. [The Moscow correspondents of the newspapers Kansan Uutiset and Uusi Suomi.] Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, 2001, 293 p. + 22 app. (University of Jyväskylä, Department of Communication). Note: Unpublished licentiate thesis.

INTERNATIONAL NEWS • JOURNALISM • HISTORY
• JOURNALISTS

Tammerfors universitet

Mäntymäki, Eeva: "Valtion radio" ja kuluttajan valinta: kainuulaiset kuuntelijat ja julkisen palvelun Yleisradio radiokulttuurin murroksessa. [The radio listeners from Kainuu and the change of public service broadcasting.] Tampere, Tampereen yliopisto, 2001, 287 p. + 21 app. (University of Tampere, Department of Journalism and Mass Communication). Note: Unpublished licentiate thesis.

PUBLIC SERVICE • RADIO • LISTENING • AUDIENCES

Norge

Bjørke, Anne Kari: *Appositions in British journalism: a corpus-based study of appositions in The Times and the Financial Times*. Bergen, Norges handelshøyskole NHH/Universitetet i Bergen, 2000, 301 p. Note: Thesis for the degree of dr. art.

The author discusses a distinction in newspaper texts between news and feature material. She approaches this issue by looking at one aspect of the complex noun phrase, namely appositions, which have a high frequency in newspaper prose. In distinguishing between news and features, she focuses on the way information is presented. The discussion aims at identifying any stylistic and pragmatic implications of the way appositions are used in news vs feature material. The two British quality newspapers analysed, are The Times and the Financial Times.

NEWS • NEWSPAPERS • LANGUAGE • JOURNALISM

Engebretsen, Martin: *Nyheten som hypertext: tekstuelle aspekter ved møtet mellom en gammel sjanger og ny teknologi*. Bergen, Universitetet i Bergen, 2001, 355 p. (Universitetet i Bergen, Institutt for medievitenskap; Høgskolen i Agder). Note: Dissertation for the degree of dr.art.

The author is discussing the potential of change that the new media technology, especially the hypertext technology, represents to the news genre. The point of departure is the fundamental functions of the language, which in pragmatic text theory are explained as the ability of the text to represent a reality, and to contribute

to communicative cooperation between language users. The author's main object is the news text as seen in the Internet newspapers. He wants to build a bridge between the application of hypertext technology, what it can be used for and how; and on the other side the discussion on where the greatest challenges lie for journalism and how they can be confronted.

JOURNALISM • NEWS • INTERNET • HYPERTEXT

Harro, Halliki: *Changing journalistic conventions in the press: empirical studies on daily newspapers under different political conditions in 20th century Estonia*. Oslo, Universitetet i Oslo, 2001, 278 p., (Acta Humaniora: 100), ISSN 0806-3222. Note: Dissertation for the degree of dr.polit.

The author is discussing the development and the role of journalistic methods and conventions during the different political systems and epochs in 20th century Estonia. She uses history as a screen to demonstrate changes in journalism and how they are related to political processes and power relations between the press institution and other groups in society. The aim is to follow changes in journalistic conventions and explain how these conventions have been influenced by the development of professional standards and power relations between journalism and the other societal faces under different political regimes. The main source for empirical study is the historical newspaper texts.

JOURNALISM • HISTORY • NEWSPAPERS • POLITICS

Sverige

Ahlin, Lars: *New age – konsumtionsvara eller värden att kämpa för?: Hemmets Journal och Idagsidan i Svenska Dagbladet analyserade utifrån Mary Douglas grid/group-modell och Pierre Bourdieus fältteori*. Lunds universitet, Teologiska institutionen, 2001, 318 p., ISBN 91-628-4643-4. Note: Dr. diss. English summary 11 p.

Avhandlingen fokuserar på de skillnader som kan observeras i New Age-material som publicerats i Hemmets Journal och på Idagsidan i Svenska Dagbladet mellan 1975 och 1995.

Ansatsen är kunskaps sociologisk. Författaren identifierar olika inriktningar av New Age och diskuterar olika förklaringar till varför olika grupper väljer olika typer av New Age. I analysen appliceras Mary Douglas' grid/group-modell på tidningsmaterialet och lärsarna av de två tidningarna. Vidare använder sig författaren av det handlingsteoretiska momentet i Pierre Bourdieus fältteori i en analys av tidningsmaterialet. NEWSPAPERS • WEEKLY MAGAZINE • RELIGION • SOCIOLOGY

Andersson Odén, Tomas: *Redaktionell policy: om journalistikens mål och inriktning i svensk dagspress*. Göteborgs universitet, Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, 2001, 327 p., ISBN 91-88212-41-6, (Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation; 25), ISSN 1101-4652. Note: Dr. diss. Summary in English 10 p. Transl. by: Susan L Holmberg

Denna analys av den moderna svenska dagspressens journalistiska mål och redaktionella riktlinje tar sin utgångspunkt i den amerikanske sociologen Warren Breeds hypotes att "alla tidningar har en linje för hur deras redaktioner skall förhålla sig till politiker och politiska partier, men också till andra företeelser i samhället, som t.ex. intervju personer och lokala företegel".

Till grund för analysen ligger de skriftliga policy-dokument som ett stort antal svenska dagstidningar formulerade i början av 1990-talet. Utifrån dessa dokument granskas grundläggande och dominerande värderingar hos tidningarna, och eventuella skillnader mellan olika tidningskategorier, samt om vilka maktförhållanden som råder på tidningarna.

Avhandlingen bygger på tre delstudier. I de två första utgör hela den svenska dagspressen studieobjekt. Del ett har bestått av en enkät, ställd till redaktionscheferna på samtliga svenska dagstidningar. I del två har tidningarnas policy-dokument analyserats. Den

tredje delstudien omfattar fallstudier av fyra dagstidningar. Denna delstudie bygger på intervjuer med viktiga befattningshavare på redaktionerna, kompletterade med information om tidningarna hämtad från litteraturen och från andra redaktionella dokument.

EDITORIAL POLICY • NEWSPAPERS • JOURNALISM • POLITICS

Andersson, Per-Olof: *Den kalejdoskopiska offentligheten: lokal press, värdemönster och det offentliga samtalets villkor 1880-1910*. Växjö universitet, Historiska institutionen, 2001, 276 p., ISBN 91-7636-303-1, (Acta Wexionensia; 12 (Humaniora)), ISSN 1404-4307. Note: Dr. diss. Summary in English 7 p.

I den politiska debatten kring sekelskiftet 1900 framställdes ofta stora delar av Kronobergs län som andligt efterblivet. Området benämndes inte sällan "det mörkaste Småland". Som en viktig orsak till de rådande förhållandena framhölls ibland det inflytande som båda Växjötidningarna Smålandsposten och Nya Wexiöbladet ansågs utöva bland sin läsekrets.

I avhandlingen riktar författaren uppmärksamheten mot tre övergripande frågeställningar. För det första handlar det om vilka funktioner pressen, och i synnerhet lokalpressen, fyller i samhället. För det andra undersöks regionala värdemönsters betydelse för pressens möjligheter att verka. Slutligen belyses det offentliga samtalets villkor i ett lokalt och regionalt sammanhang. Undersökningsområdet utgörs av Kronobergs län under perioden 1880-1910.

Den empiriska basen för studien består av undersökningar kring de försök till tidningsetableringar i länet under perioden, samt ett antal tematiska undersökningar.

NEWSPAPERS • LOCAL PRESS • PUBLIC SPHERE • HISTORY

Andræ, Marika: *Rött eller grönt?: flicka blir kvinna och pojke blir man i B. Wahlströms ungdomsböcker 1914-1944*. Stockholm, B. Wahlströms, 2001, 340 p., ISBN 91-32-32610-6, (Skrifter utgivna av Svenska Barnboksinstitutet; 73), ISSN 0347-5387. Note: Dr. diss. English summary 4 p.

En undersökning av B. Wahlströms ungdomsböcker, en serie som startade 1914. Serien var uppdelad på flick- och pojkböcker, och författaren analyserar skälen till detta. Studien följer utvecklingen under de första trettio åren och analyserar de publicerade berättelserna.

De teoretiska verktygen är hämtade från socialpsykologin, narratologin och könsteorin.

BOOKS • YOUTH • GENDER • HISTORY

Apéira, Tony: *Brand relationship management: den varumärkesbyggande processen*. Stockholms universitet, Företagsekonomiska institutionen, 2001, 431 p., ISBN 91-7265-241-1, (School of Business Research Report; 2001:4), ISSN 1400-3279. Note: Dr. diss. English summary 11 p.

I denna studie avhandlas varumärket ur ett relationsperspektiv. Dels studeras hur förändringar i konkurrens och samverkan på en marknad både påverkar användningen av varumärken och dialogen mellan varumärkesinnehavaren och konsumenten, dels diskuteras hur dialogen mellan varumärkesinnehavaren och konsumenten kan utvecklas för att stärka relationen dem emellan. Processen benämns ”Brand Relationship Management (den varumärkesbyggande processen) och kärnan i denna utgörs av två s.k. leverantörsstrategier: konsumentstrategien, där företagen bygger upp sina varumärken, och partnerskapsstrategien, där syftet är att inleda partnerskap med återförsäljarleden för att säkra distributionen.

Studiens empiriska bas är fem fallstudier, i vilka varumärket beskrivs ur tre olika perspektiv: ett leverantörs-, ett detaljist- och ett kategoriperspektiv. Utifrån dessa perspektiv belyses varumärkets roll i dagligvarusektorn. Ansatsen har fyra teoretiska utgångspunkter: varumärkest teori, relationsmarknadsföringsteori, projektiva tekniker och Category Management.

ADVERTISING • IDENTITY • MARKETING
• PUBLIC RELATIONS

Dahlén, Micael: *Marketing on the web: Empirical studies of advertising and promotion effectiveness*. Handelshögskolan i Stockholm, Ekonomiska Forskningsinstitutet/EFI, 2001, 113 p., ISBN 91-7258-565-X, (Ekonomiska Forskningsinstitutets rapportserie). Note: Dr. diss.

This thesis consists of five articles. Their common denominator is advertising and promotion on the Internet. The articles cover Web advertising and promotion effectiveness with respect to a number of important factors, such as involvement, product type, brand familiarity, ad wearout, and Internet user experience. The behaviours of visitors to a retail site are also studied, with important implications for Web site and promotion design.

INTERNET • WORLD WIDE WEB • ADVERTISING
• MARKETING

Dahlquist, Marina: *The invisible seen – in French Cinema before 1917*. Stockholm, Aura förlag, 2001,

314 p., ISBN 91-7265-343-4. (Stockholms universitet, Filmvetenskapliga institutionen). Note: Dr. diss.

This dissertation probes two somewhat different but interrelated practices: vision made difficult, and making visible what is otherwise not seen with the naked eye. The construction of cinematic invisibility furnishes a paramount example of a counter-visual tendency manifested within the frame of a medium not only based on the visual but on the idea of being an indexical imprint of reality. Invisibility therefore challenges the replicating abilities of the cinematographic medium, but simultaneously displays the medium's prowess to depict phenomena impinging on reality in different fashions. The many guises of this theme were gradually transferred from a performance context within a theatrical setting to a quasi-realistic narrative of sorts. These simple stories were often set in urban surroundings, where the phenomenon of invisibility was explained by means of technologies, inventions or other aspects brought about by modern society. Trick work played a central role when it came to the development of cinematic techniques and changes in narrative strategies. The complexity of the trick-film genre and its hybrids exceeds the purely spectacular and the apparent simplicity of the tricks themselves. This study displays and analyzes the wide range of applications of the trick mode. The same underlying conception to make visible the otherwise invisible can be found not only in trick films proper, but also in féeseries, early animated films, biblical films, and scientific films, and in a less obvious sense even in comic films, detective and crime films. By this process of colonization or absorption, the cinematic depiction of invisible realms became conspicuous facets of film making during the years 1896-1916, especially in three of the main production companies in France, namely Star-Film, Pathé Frères and Gaumont.

FILMS • FILM GENRES • TECHNOLOGY
• VISUAL MEDIA

Donovan, Stephen: *Literary modernism and the press, 1870-1922*. Göteborgs universitet, Engelska institutionen, 2001, 234 p. Note: Dr. diss.

Drawing on a wide range of textual material, the dissertation contends that the precise terms in which newspapers, magazines, and journalists were publicly discussed during the period 1870-1922 affected fundamentally the way in which contemporary writers represented the press in fiction. Around a hundred contemporary texts are surveyed. Several features of this survey relating to epistemology and newspaper reading form the basis for a reassessment of the moder-

nist writers Joseph Conrads's and James Joyce's fiction and nonfiction up until 1922. Both case studies establish new links between canonical literary works and specific episodes in the history of the modern press, from shipwrecks and suicide inquest reports to Irish nationalist newspapers and the Daily Mail.

NEWSPAPERS • JOURNALISM • LITERATURE
• MODERNITY

Eckert, Gisela: *Wasting time or having fun?: cultural meanings of children and childhood*. Linköpings universitet, Tema Barn, 2001, 252 p., ISBN 91-7219-992-X, (Linköping Studies in Arts and Science; 226), ISSN 0282-9800. Note: Dr. diss.

The dissertation explores contemporary cultural meanings of children and childhood in a Swedish context. Its point of departure is an understanding that the meanings ascribed to what it is to be a child and what childhood is, are part of culture and, as such, transform through time and space. As a way to access everyday ideas of children and childhood, two groups of children and their parents were interviewed about one of two child activities, namely children's play or children's TV-habits.

In order to create a situation in which they could reflect on the topics discussed and express a variety of ideas, the interviews were semi-structured. The analysis was inspired by the work of Strauss and Quinn and their cognitive theory of cultural meaning, as well as by Billig et al.'s concept of ideological dilemmas. according to Strauss and Quinn, cultural meanings can be traced in expressions of typical everyday ideas – shared among a group of people – about a phenomenon. In line with this, the interviews were scrutinized with the aim of finding shared expressions, arguments, metaphors and/or interpretations evoked in talk about children's play or TV-habits. These shared themes, in turn, have been looked upon as cultural meanings of children and childhood.

CULTURE • CHILDREN • COGNITION • TELEVISION

Enochsson, AnnBritt: *Meningen med Webben: en studie om Internetsökning utifrån erfarenheter i en fjärdeklass*. Karlstads universitet, Institutionen för utbildningsvetenskap, 2001, 267 p., ISBN 91-89422-41-4, (Karlstad University Studies; 2001:7), ISSN 1403-8099. Note: Dr. diss. English summary 14 p.

Avhandlingen beskriver hur elever i en fjärdeklass gör när de fritt söker information på Internet och hur de uttrycker sin förståelse av detta.

Ansatsen är etnografisk och genomgående lyfts elevernas åsikter och agerande fram mot bakgrund av lärarens idéer. Frågeställningarna i studien handlar om

vad Internet tillför skolarbetet, vilka sökstrategier eleverna använder och skillnader i att söka i skolan och på fritiden.

Frågor om trovärdighet och kritisk granskning har fokuserats, och detta har ställts i relation till elevernas bilder av Internet som system. Eleverna har även tillfrågats vad de anser vara viktiga kunskaper i samband med internetsökning. Skillnader mellan pojkar och flickor med avseende på intresse för datorer och dess användning problematiseras.

INTERNET • PRIMARY SCHOOL • INFORMATION USE
• CHILDREN

Ewertsson, Lena: *The triumph of technology over politics?: reconstructing television systems: the example of Sweden*. Linköpings universitet, Tema Teknik och social förändring, 2001, 402 p., ISBN 91-7373-089-0, (Linköping Studies in Arts and Science; 232), ISSN 0282-9800. Note: Dr. diss.

Based upon perspectives and concepts from a social and historical research on technical systems, this dissertation describes and analyses events and processes relating to the dramatic changes in television in Western Europe during the 1980s and early 1990s. In particular, it focuses on how Swedish television, conceived as a large socio-technical system, has shifted from a traditional public television broadcasting, it has now come to encompass several commercial channels distributed through an expanding combination of technical and market alternatives, including satellite television.

The study traces the multiple ways in which socio-historical processes and contingencies have shaped the television system in Sweden. The most detailed historical description and analyses focus on the entrepreneurial activities of the Swedish firm, Industrieförvaltnings AB Kinnevik, documenting the introduction of the satellite channel TV3 in Sweden and the related expansion of the system. The entrepreneurial actions of Kinnevik in establishing the new satellite channel TV3 are analysed against the background of 1) the characteristics of the traditional Swedish radio and TV Broadcasting system, 2) the development of cable television in Sweden, and 3) the broad history of satellite television. Emphasis is placed on how and why it was possible for a new actor to successfully challenge, gain access to, and help transform a well-established system that had remained relatively stable for a long time. This raises attendant questions of timing. How do we account for and explain the relative stability of this system for such a long period? Why did radical change occur at a particular time and not

before or after? Whereas the empirical material concerning the activities of Kinnevik in relation to its entrance on the television market covers the period between 1984 and 1991, the study in general addresses developments throughout the twentieth century and, occasionally, even further back in history. The focus is thus on the system as a whole, rather than on only one of its components.

TELEVISION • BROADCASTING ORGANIZATIONS
• CABLE TELEVISION • SATELLITES

Hedling, Olof: *Robin Wood – brittisk filmkritiker*. Lund, Filmhäftet, 2001, 265 p., ISBN 91-974142-1-2. (Lunds universitet, Litteraturvetenskapliga institutionen). Note: Dr. diss. English summary 4 p. Transl. by Erik Hedling.

I denna studie undersöks den brittiske filmkritikern Robin Woods gärning som filmkritiker under fem decennier, hans syn på filmen och hans förhoppningar om dess roll.

Avhandlingen är kronologiskt disponerad. Inledande kapitel belyser Woods intellektuella inspirationskällor och behandlar Woods skrifter från huvudsakligen 1960-talet. I de följande kapitlen ställs den förändrade humanistiska diskursen efter 1968 samt filmvetenskapens tilltagande autonomi i förhållande till dess tidiga karaktär av litteraturvetenskaplig gren i fokus. Mot denna fond tecknas Woods positionsskifte och hans polemiska utflykter.

De övergripande perspektiven i denna skrift kan beskrivas som film-, kritik- och idéhistoriska.

FILMS • BIOGRAPHIES • CRITICISM • HISTORY

Hektor, Anders: *What's the use?: Internet and information behaviour in everyday life*. Linköpings universitet, Institutionen för Tema, Teknik och social förändring, 2001, 338 p., ISBN 91-7373-113-7, (Linköping Studies in Arts and Science; 240), ISSN 0282-9800. Note: Dr. diss.

A widespread access to computers and the Internet at home signals a change in the "information environment" of everyday life. This thesis deals with how this new situation can be studied and understood. Based on the assumption that Internet should be seen as an information system that is finding its place alongside more familiar information systems in everyday life, the objective is set out to develop a conceptual framework of information behaviour in everyday life.

The empirical material consists of previous research on information behaviour (predominantly from the Information Studies field of research), and of qualitative case studies of ten information users in the con-

text of their non-work everyday lives, collected by means of diaries and interviews.

INTERNET • BEHAVIOUR • EVERYDAY LIFE
• INFORMATION SYSTEMS

Hernwall, Patrik: *Barns digitala rum: berättelser om e-post, chatt & Internet*. Stockholms universitet, Pedagogiska institutionen, 2001, 246 p., ISBN 91-7265-266-7, (Doktorsavhandling; 104), ISSN 1104-1625. Note: Dr. diss. English summary 10 p.

Det övergripande kunskapsintresset för avhandlingen är barns villkor i ett föränderligt samhälle. Studiens plats har varit möten och samtal med barn dels i deras skolmiljö, dels via datorbaserade kommunikationsformer, och studiens objekt är barns perspektiv på datorer och informationsteknik som inslag i deras vardag. Speciellt hur de betraktar e-post, chatt och Internet som arenor för kommunikation. Författaren presenterar fenomenet utifrån barnens perspektiv, i betydelsen så som de berättar om det, snarare än "hur det är".

Det empiriska materialet utgörs av 65 intervjuer med 73 barn mellan 8 och 13 år, både i grupp och individuellt, utförda i deras skolmiljö (fyra skolor). Detta material har kompletterats med en kontinuerlig dialog via e-post och chattande över en 17 månaders period under 1997 och 1998. Kopplat till analysen, baserad på samtalen med barnen, görs en teoretiskt inriktad analys för att belysa hur barns villkor i det föränderliga samhället kan förstås i relation till en teoretisk referensram.

INTERNET • ELECTRONIC MAIL • CHILDREN
• CHAT GROUPS

Jansson, André: *Image culture: media, consumption and everyday life in reflexive modernity*. Göteborgs universitet, Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, 2001, 388 p., ISBN 91-88212-43-2, (Göteborg Studies in Journalism and Mass Communication; 27), ISSN 1101-4692. Note: Dr. diss.

The thesis examines how people construct their lifestyles and cultural frames of reference, and what positions various kinds of consumption practices hold within these cultural processes. It discusses how the increasingly intense flows of signs and images are handled by people in everyday life, and how various modes of appropriation correspond to various socio-cultural environments.

Aiming to account for subjective experiences as well as overarching taste patterns of society, the analytical framework is made up by a combination of phenomenology and cultural sociology. Empirically, the study is based upon 41 personal interviews, 12

focus group interviews and a market survey compiling the answers of 30,000 respondents. All empirical is gathered within the contemporary Swedish context.

MEDIA • CULTURE • LIFE STYLES • IDENTITY

Kroon, Åsa: *Debattens dynamik: hur budskap och betydelser förvandlas i mediedebatter*. Linköpings universitet, Tema Kommunikation, 2001, 319 p., ISBN 91-7373-018-1, (Linköping Studies in Arts and Science; 227), ISSN 1282-9800. Note: Dr. diss. English summary 10 p.

I studien näranalyseras tre svenska mediedebatter från 1990-talet tillsammans med en specialstudie av Dagens Nyheters DN Debatt. Frågeställningarna rör hur korta och intensiva mediedebatter uppkommer och utvecklas när många deltagare diskuterar en och samma fråga, och vad som händer med ett budskap när det anpassas till ingresser, bildtexter och rubriker. Vidare diskuteras tre bilder eller berättelser som ständigt tycks återskapas i mediernas debatter: bilden av den Onda Politiken, den Goda Journalistiken och det fallerande Sverige. Avhandlingens teoretiska perspektiv är diskurs- eller dialogteoretiskt och utgår från samtalet som metafor för den medierade debatten.

Det empiriska underlaget utgörs av sammanlagt 579 textenheter hämtade från svenska dagstidningar, radio och television fördelat på fyra fallstudier.

MEDIA • DEBATES • TEXT • DISCOURSE

Larsson, Bengt: *Bankkrisen, medierna och politiken: offentliga tolkningar och reaktioner på 90-talets bankkris*. Göteborgs universitet, Sociologiska institutionen, 2001, 280 p., ISBN 91-972940-9-8, (Göteborg Studies in Sociology; 3), ISSN 1650-4313. Note: Dr. diss. English summary 6 p.

Avhandlingen är en studie av 1990-talets svenska bankkris. På ett generellt plan behandlar den också frågor om relationen mellan ekonomi och samhälle, med utgångspunkt i sociologisk teoribildning.

Studiens första del redogör både för hur bankkrisen tolkades i offentlig debatt och för de konflikter som uppkom kring krisdefinitioner, orsaksförklaringar, ansvarsföreställningar och åtgärdsförslag. Den andra delen behandlar de reaktioner på bankkrisen som uppstod bland kunder och allmänhet, i det politiska systemet och i myndighetsutövning och rättsväsende.

Studien är i huvudsak baserad på kvalitativ dokumentanalys. Avhandlingens första del analyserar problematiseringar och tolkningsskiljaktigheter i offentligheten utifrån 342 ledartiklar i Aftonbladet, Arbetet, Dagens Nyheter, Göteborgs-Posten, Svenska Dagbladet och Skånska Dagbladet samt debattartiklar ur ett bredare spektrum av dagstidningar. Studiens

andra del har använt sig av ett mer skiftande material: tidningsartiklar, tv- och radioprogram, rapporter från myndigheter och organisationer, hemsidor på Internet samt enkätdata angående allmänhetens förtroende för bankerna från SOM-institutet, riksdagstryck etc.

MEDIA • ECONOMY • POLITICS • CRISES

Nord, Lars: *Vår tids ledare: en studie av den svenska dagspressens politiska opinionsbildning*. Stockholm, Carlssons Bokförlag, 2001, 281 p. + app. 16 p., ISBN 91-7203-360-6, (Avhandling; 18 (Journalistik)), ISSN 1102-3015. Note: Dr. diss. English summary 8 p.

Avhandlingen granskar hur den politiska opinionsbildningen kommer till uttryck i den svenska pressens ledare genom att analysera produktionsbetingelserna och ledarens roll i den lokala demokratin. Tre frågor står i fokus: vilka är ledarskribenterna och vad styr deras arbete, vad står i ledarna och och hur lojala är de mot partiet, samt hur ser läsarna/politiken ut och vilka förväntningar har man på innehållet?

EDITORIALS • JOURNALISM • PARTY PRESS
• DEMOCRACY

Orre, Inger: *Reporterskap: äventyr, irrbloss, dygder*. Stockholm, Kungliga Tekniska Högskolan, 2001, 378 p., (TRITA-IEOR; 2001:09), ISSN 1100-7982. (Kungliga Tekniska Högskolan). Note: Dr. diss.

Avhandlingens inriktning tangerar såväl reporter-skapets praktik som dess ideal. Teori och metod ansluter till ett humanistiskt praxisfilosofiskt forskningsperspektiv. Den teoretiska basen utgörs främst av den aristoteliska dygdeetiken såsom den utvecklats av den amerikanske filosofen Martha Nussbaum.

Analysen bygger på ett treårigt fältarbete där författaren tillsammans med 17 reportrar i tre grupper diskuterat och undersökt journalistyrkets praktik utifrån 700 exempel och berättelser från den journalistiska vardagen, med fokus på de avvägningar som reportrar gör och hur de integrerar sin moral i yrkesarbetet. Sammanlagt hölls 42 möten i de tre grupperna (närmare 100 timmars samtal).

Studiens övergripande frågeställningar är: Vilka utmaningar och dilemman erfar reportrar i sin yrkesutövning, och hur antar reportrar dessa?, Vilket inflytande erfar den enskilde reportern i sin yrkesutövning?, samt Vilket ansvar känner den enskilde reportern i sin yrkesutövning?

Studien behandlar reporterskapets praktik i sex olika sammanhang: Kollektiv och kollegor, Arbetsledare och organisation, Källor och insamling, Publik och presentation, Anhöriga och privatliv samt Yrkesutövare och människa.

JOURNALISM • ETHICS • WORKING LIFE • PHILOSOPHY

Pollack, Ester: *En studie i medie och brott*. Stockholms universitet, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation/JMK, 2001, 360 p., ISBN 91-88354-22-9, (Avhandling; 19 (Medie- och kommunikationsvetenskap)), ISSN 1102-3015. Note: Dr. diss. English summary 15 p.

Studien gör en historisk analys av samspelet mellan media, brott och kriminalpolitik under loppet av de sista 50 åren. Inledningsvis görs en genomgång av kriminologiska och medievetenskapliga teorier om sambandet mellan kriminalpolitik, medier och brott. Dessutom presenteras en serie studier som belyser förändringarna i samspelet mellan journalistiken och kriminalpolitiken under efterkrigstiden. Särskild uppmärksamhet ägnas åt ungdomsbrottsligheten. Tre år beskrivs närmare: 1955 när journalistiken är i Folkhemmets tjänst, 1975 då journalistiken har samhällskritiska förtecken och 1995 med en journalistik som närmast kan beskrivas som populistisk.

JOURNALISM • CRIMES • POLITICS • HISTORY

Reuterswärd, Elisabeth: *Ett massmedium för folket: studier i de allmänna kungörelsernas funktion i 1700-talets samhälle*. Lunds universitet, Historiska institutionen, 2001, 330 p., ISBN 91-628-4906-9, (Studia Historica Lundensia), ISSN 1650-755X. Note: Dr. diss. English summary 6 p.

Avhandlingen utreder vilken roll uppläsningen av kungörelser från predikstolarna hade i det tidigmoderna Sverige. Genom dekret 1686 var prästen enligt lag skyldig att från predikstolen läsa upp alla författningar som Kungl. Maj:t och landshövdingen utfärdade. Allmänheten fick på detta sätt information fram till och med 1942. Författaren betraktar kungörelserna som ett massmedium där uppläsningen var en del i en kommunikationsprocess, ett kommunikationssystem. Här undersöks hur detta sätt att kommunicera uppstod och hur det var reglerat.

Två tema präglar avhandlingen. Det ena är kungörelserna i deras egenskap av informationssystem. Det andra handlar om kungörelserna som ett uttryck för överhetens presentation/legitimering av sig själv. MASS MEDIA • GOVERNMENT • PUBLIC INFORMATION • HISTORY

Sabelström Möller, Kristina: *Information categories and editorial processes in multiple channel publishing*. Stockholm, Kungliga Tekniska Högskolan, 2001, 180 p., ISBN 91-7283-077-8, (TRITA-NA-0110), ISSN 0348-2952. Note: Dr. diss.

The newspaper and media companies' venture into electronic editions during the last decade place new demands on the organization, the workflows, and the technology utilised within the organisation. In order to

predict the future development of printed and electronic products and services within newspaper (and other media) companies, a set of content characterisation tools are presented in this thesis. By using the concepts of push versus pull orientation, and topicality versus durability, the migration patterns of certain information types, fulfilling a number of information needs, between different publishing channels is mapped. The research presented is based on a deductive approach, where the author has studied newspaper companies and products in their present form, and through analyses formed new theories. The studies have been carried out partly retrospectively through studies of literature, partly prospectively through qualitative interviews. The interviews have been semi-structured, and the author has guided the discussions. The study is primarily based on Swedish morning newspapers and newspaper companies.

NEWSPAPERS • EDITORIALS • ORGANIZATIONS • INTERNET

Sahlin, Ingrid: *Tal och undertexter i textade svenska tv-program: probleminventering och förslag till en analysmodell*. Göteborgs universitet, Institutionen för svenska språket, 2001, 773 p. Note: Dr. diss. English summary.

Avhandlingen behandlar enspråkig undertextning i de två SVT-kanalerna och är baserad på observationer och textutdrag hämtade ur en korpus om ca 60 timmars televisionsprogram, undertextade för en huvudsakligen hörselskadad publik. I studiens första del utreds potentialen och betingelserna för enspråkig (intralingval) undertextning utifrån ett lingvistiskt perspektiv. I den andra delen presenteras en modell för språkligt inriktade jämförelser av tal och undertexter i textade svenska TV-program.

TELEVISION • SUBTITLES • LINGUISTICS • TELEVISION PROGRAMMES

Sjögren, Karin: *Judar i det svenska folkhemmet: minne och identitet i Judisk krönika 1948-1958*. Eslöv, Brutus Östlings Bokförlag Symposion, 2001, 239 s., ISBN 91-7139-541-5. Note: Dr. Diss., English summary 10 p.

Strax efter andra världskriget bestod den judiska befolkningen i Sverige av cirka 13.000 personer. Det var mindre än en procent av landets dåvarande befolkning, men för den judiska befolkningen i Sverige var det en ökning med 65 procent jämfört med tiden före andra världskriget.

Denna studie handlar om vilka historiska händelser som betonats hos den svenska judiska befolkningen under efterkrigstiden. Andra världskriget var över och Sverige hade råd och rum att genomföra de visioner

som formulerades under 1930-talet. Det var på femtio-talet som det gamla och det nya samhället möttes. Men vems version av det förflutna var det som räknades? Enligt vilka kriterier valdes de minnen som skulle ta plats i historien? Ett grundläggande perspektiv i avhandlingen är att urvalsprocesser är ideologiskt styrda.

Avhandlingen tar sin utgångspunkt i tiden för staten Israels grundande och omfattar en tioårsperiod. Det grundläggande källmaterialet är Judisk krönika. Tidskriften startade 1932 för att sprida judisk bildning, ivra för självmedvetande och skingra den icke-judiska omvärldens fördomar och felaktiga föreställningar. Judisk krönika intog under 1950-talet en särställning som den svenska sionismens officiella publicistiska kanal för den politiska och allmänjudiska kulturkampen. Inte bara bland femtioalets massmedier, utan överhuvudtaget i en modern svensk-judisk tradition.

Från år 1948 till och med år 1958 utkommer Judisk krönika som minst med tio och som mest med tjugofem (år 1949) nummer per år. Detta innebär att man genom tidskriften, i stort sett månad för månad, kan studera hur judiskt liv gestaltas i ett sionistiskt organ.

MAGASINES • HISTORY • CULTURAL IDENTITY
• PUBLICITY

Snickars, Pelle: *Svensk film och visuell masskultur 1900*. Stockholm, Aura förlag, 2001, 278 p., ISBN 91-7265-280-2. (Stockholms universitet, Filmvetenskapliga institutionen). Note: Dr. diss. English summary 11 p.

Avhandlingen diskuterar svensk visuell masskultur kring 1900. Författaren placerar den tidiga filmen inom ramen för en samtida nöjeskultur och betraktar mediet som en innovation i paritet med andra masskulturella företeelser. Som exempel ges en rad industriellt producerade bilder – massproducerade geografiska stereobilder och vykort, laterna magica och skioptikonbilder – såväl som populära attraktioner som museer och världsutställningar, nöjesfält och skyltfönster. Filmen drog fördel av de tidigare visuella teknologierna, inte bara i termer av innehåll, utan också i termer av produktionsmetoder och kommersiella strategier. Studiens kärna ligger i ett 30-tal lokala stadsfilmer producerade 1907 och 1908 av Sveriges ledande filmbolag under denna tid, AB Svenska Biografteatern. Dessa filmer visade mindre städer i Sverige och anslöt sig till en topografisk tradition som främst producerat vykort och diabilder.

Avhandlingen undersöker en expanderande visuell mediekultur i skarven mellan två sekler och diskuterar främst den nationella visuella masskulturen och dess relation till filmmediet. Författaren utgår från två sätt

att förhålla sig till massproducerade bilder. Den första är att betrakta film och fotografier som ett slags historiska källor i visuell form. Då avhandlingen främst diskuterar geografiska bilder utgörs det andra av en föreställning om att betrakta film och fotografier som substitut för resande.

FILMS • VISUAL COMMUNICATION • MASS CULTURE

Sparman, Anna: *Visuell kultur i barns vardagsliv – bilder, medier och praktiker*. Linköpings universitet, Tema Barn, 2001, 252 p., ISBN 91-7373-298-2, (Linköping Studies in Arts and Science; 250), ISSN 0282-9800. Note: Dr. diss. English summary 5 p.

Studien utgår från 64 barn i åldrarna sex till åtta år. Under totalt fem månader, hösten 1998 och i början av 1999, vistades författaren med barnen på fritidshemmet Lövkojan och dokumenterade deras bildanvändning med en videokamera. Dessutom intervjuades 8 av barnen i deras respektive hemmiljöer.

Upplägget på studien är tvärvetenskapligt både ur teoretisk och metodisk synvinkel. Perspektivet är tematiskt snarare än disciplinärt – och behandlar barns visuella vardagsliv på fritidshemmet och barns privata väggdekorationer. Centrala frågeställningar är: Vilka är barns visuella praktiker? Vad berättar barns praktiker om visuell kultur? och Vad visar de om barns aktörskap och vardagsliv?

Studien baseras på medietnografiskt fältarbete kominerat med analysmetoder från diskursanalytisk forskning. Huvudmaterialet består av 90 timmar videofilm, 500 diabilder och 79 teckningar producerade av barnen. Dessutom består det empiriska materialet av 8 timmar intervjumaterial.

VISUAL COMMUNICATION • CHILDREN
• EVERYDAY LIFE • ETHNOGRAPHY

Strömbäck, Jesper: *Gäster hos verkligheten: en studie av journalistik, demokrati och politisk misstro*. Stockholm/Stehag, Brutus Östlings Bokförlag Symposion, 2001, 463 p., ISBN 91-7139-539-3. Note: Dr. diss. English summary 14 p.

Avhandlingens fokus är journalistikens beskrivningar av politik och politiker, hur journalistikens beskrivningar i dessa avseenden och människors uppfattningar om politiker förhåller sig till varandra, samt den betydelse medierna och journalistiken har för människors uppfattningar om politiker.

Avhandlingen utgår från ett politiskt-kommunikativt perspektiv med tre centrala aktörsgrupper: medborgare, journalister och politiker. Studiens delundersökningar är relaterade till dessa aktörsgrupper – deras uppfattningar, framträdanden i journalistiken och observerbara beteenden till varandra.

Undersökningens empiriska material består av en enkätundersökning (omfattande de tre aktörgrupperna i sex kommuner – Sundsvall, Östersund, Gävle, Norrtälje, Härnösand och Motala), och en kvantitativ innehållsanalys (omfattande det politiska innehållet i sju medier – Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Expressen, Aftonbladet, Rapport 19.30, Aktuellt 21.00 och TV4 Nyheterna 22.00 avseende de tre sista veckorna före valet 1998). Totalt ingår 742 tidningsartiklar och 280 tv-inslag i analysen.

JOURNALISM • POLITICAL COMMUNICATION
• POLITICIANS • CITIZENS

Sveningsson, Malin: *Creating a sense of community: experiences from a Swedish web chat*. Linköpings universitet, Tema, 2001, 250 s., ISBN 91-7373-090-4, (Linköping Studies in Arts and Science; 233), ISSN 0282-9800. Note: Dr. diss.

The Internet has opened up a wide range of new ways of socializing with other individuals. This is an explorative study, where the ultimate purpose can be described as to find out what web chat as activity is about. The basic source material are a two and a half years of observation in a Swedish web chat room, and through interviews with fourteen Swedish web chat users.

A theme that turned out to be central in both interviews and observations is regular chat users' sense of community, which is expressed through their views of self and others, their activities, their communicative styles, and their values, ideals and norms of behaviour. The analysis therefore mainly rely on theories of 'community' and Goffman's theories of social interaction.

INTERNET • CHAT GROUPS • SOCIALIZATION
• COMMUNITIES

Svensson, Christian: *Samtal, deltagande och demokrati i svenska TV-debattprogram*. Linköpings universitet, Tema Kommunikation, 2001, 302 p., ISBN 91-7373-091-2, (Linköping Studies in Arts and Science; 234), ISSN 0282-9800. Note: Dr. diss. English summary 11 p.

Med hjälp av etnometodologisk samtalsanalys och kritisk diskursanalys beskriver och analyserar avhandlingen återkommande diskursiva mönster och strategier i TV-debatterna (deltagarnas roller, samtalsens faser, hur olika intressen och röster tillåts att komma till tals, underliggande värderingar etc.). Med utgångspunkt i diskursanalysen diskuteras debattprogrammets demokratiska potential.

Det empiriska materialet utgörs i huvudsak av ett urval av svensk TV:s regelbundna utbud av svenska debatt- eller diskussionsprogram från 1997-1999: Svar Direkt/Debattakuten och Nattöppet (båda i SVT) samt

Svart eller Vitt (i TV4). En övergripande och jämförande analys gjordes av ett större urval, inkluderande 53 inslag. Av dessa valdes 16 inslag för transkription och näranalys.

TELEVISION PROGRAMMES • DEBATES • DISCOURSE
• DEMOCRACY

Tjernström, Vanni: *Europa norrifrån: en nordisk komparativ studie av europeisk politisk kommunikation*. Umeå universitet, Institutionen för kultur och medier, 514 p., ISBN 91-7305-073-3. Note: Dr. diss. Summary in English 9 p.

Avhandlingen är inriktad mot en komparativ analys av fyra nordiska dagstidningars rapportering om den Europeiska Gemenskapen och den Europeiska Unionen. Studien omfattar två perioder: första kvartalet 1993 och sista kvartalet 1996. De tidningar som ingår i studien är danska Politiken, finländska Hufvudstadsbladet, norska Aftenposten och svenska Dagens Nyheter.

I den empiriska analysen ingår allt redaktionellt innehåll i de valda tidningarna som direkt eller indirekt handlar om det europeiska samarbetet: nyhetsartiklar, ledare, debattartiklar, krönikor, features och insändare, författade av i första hand journalister, men också av fristående opinionsbildare och experter, samt personer tillhörande den s.k. allmänheten.

Teoretisk utgångspunkt för studien tas i den forskningstradition som är inriktad mot politisk kommunikation.

POLITICAL COMMUNICATION • NEWSPAPERS • THEORY
• JOURNALISM

Walldius, Åke: *Patterns of recollection: the documentary meets digital media*. Stockholm, Aura förlag, 2001, 295 p., ISBN 91-628-5049-0. (Stockholms universitet, Filmvetenskapliga institutionen). Note: Dr. diss.

Radical breakthroughs in the technologies for registration and dissemination of moving images have created a need for common vocabularies that can be shared by media practitioners, researchers from different fields of inquiry, and end-users of documentary accounts.

The dissertation proposes a conceptual framework for the analysis of historical programming in digital media. The elements of the proposed framework are derived from the fields of architecture, genre theory, and computer software design. It adheres to the pattern language approach proposed by Christopher Alexander, a methodology for cooperative design that has been applied in the design of computer software. The study suggests that this method for identifying design elements resonate well with recent contributors to genre theory made by film-scholar Rick Altman and by

computer-scientist Thomas Erickson. The application of pattern-informed genre framework is demonstrated in a series of explorations that exemplifies documentaries from different periods of production informed by different techniques for research, production, distribution, and exhibition.

The examples range from the films of Humphrey Jennings, produced in the 1940's to current examples of digital documentaries produced and exhibited on the World Wide Web. A collection of forty-three candidate design patterns is identified that characterise the different modes of production and technologies employed. For each example, a small set of characteristic patterns of composition is discussed and some pertinent shifts in practical application of new techniques for recording, editing and navigating are briefly reviewed. The last example demonstrates the application of design patterns as a tool for design dialogues with end-users in an ongoing project at the Centre for User-oriented IT Design (CID, Royal Institute of Technology), a project in which the author has taken an active part. The hypothesis that pattern languages for documentary analysis and design can offer new practical insights into digital media of moving images is assessed in the concluding part of the study. Finally, the pattern language method, and an early technique for motion capture that mimics it, are discussed against the backdrop of current socio-political analysis made by sociologist Manuel Castells. Here the pattern approach and chronographic techniques through which it can be applied, are proposed as means for documentary producers to meet critical audience demand for authenticity in history programming.

FILMS • DIGITALIZATION • HISTORY
• DOCUMENTARY FILMS

Westin, Ingrid: *The language of English newspaper editorials from a 20th-century perspective*. Uppsala universitet, Engelska institutionen, 2001, 227 p. Note: Dr. diss.

This work is a corpus-based diachronic study of the language of English up-market ("quality") newspaper editorials, covering the period 1900-1993. CENE, the Corpus of English Newspapers Editorials, was compiled for the purposes of this study and comprises editorials from the Daily Telegraph, the Guardian, and the Times chosen to represent periods at ten-year intervals. The language of the editorial was investigated with regard to features that previous research had proved to be markers of such types of discourse as might be of interest to an investigation of the development of the language of newspaper editorials. The linguistic features included in the present study were

such as Douglas Biber had proved to be markers of the communicative functions the author was interested in: personal involvement, information density, narrative discourse, argumentative discourse, abstract discourse, and explicit reference, comprising 42 features, all in all. To these the author added four features: imperatives, as a marker of personal involvement, sentence length and subordination, as markers of information density, and relative that, as marker of explicit reference.

NEWSPAPERS • EDITORIALS • LINGUISTICS • HISTORY

Widestedt, Kristina: *Ett tongivande förnuft: musikkritik i dagspress under två sekel*. Stockholms universitet, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, 2001, 176 p., ISBN 91-88354-21-0, (Doktorsavhandlingar från JMK; 17), ISSN 1102-3015. Note: Dr. diss. Summary in English 6 p.

Avhandlingen jämför konsertrecensioner i dagspress under tvåhundra år och behandlar frågor om journalistik och estetik, makt och kunskap, förnuft och känslor. Författaren analyserar konsertrecensioner i två Stockholmstidningar från åren 1780, 1835, 1885, 1905, 1955 och 1995 – totalt 621 recensioner.

Teoretiska utgångspunkter tas i Jürgen Habermas resonemang kring offentligheten, och i Foucaults begrepp makt/kunskap. Följande frågor ställs: Förmedlar dagspressens musikkritik objektiva värden eller estetisk påverkan? Kan makt utövas inom ramen för en konsertrecension? Vilka kunskaper om musik formulerar kritiken egentligen? Finns det någon plats för känslorna i det analytiska musiklyssnandet? De journalistiska texterna undersöks med hjälp av tematisk diskursanalys och inriktas mot fyra teman: musik som socialt fenomen, musik som estetiskt objekt, publiken och den kollektiva upplevelsen av musik, samt personligt erfarna känslor.

CRITICAL REVIEWS • MUSIC • NEWSPAPERS • HISTORY

Wik, Annika: *Förebild film: panoreringar över den samtida konstscenen*. Stockholm, Aura förlag, 2001, 319 p., ISBN 91-7265-319-1. (Stockholms universitet, Filmvetenskapliga institutionen). Note: Dr. diss. English summary 6 p.

Avhandlingen är en studie av hur filmmaterial återbrukas, s.k. audiovisuell appropriering, för att spåra konceptuella, estetiska och kontextuella tendenser inom en del av samtidskonsten som använder existerande filmmaterial. Här granskas ett stort antal av verk från sent 1070-tal och framåt, med stark tonvikt på 1990-talet, av artister som Douglas Gordon, Christoph Girardet, Stephanie Smith, Pierre Bismuth, Pierre Huyghe, Susan Hiller, Matthias Müller, Fiona Banner, Stan Douglas, Christoph Draeger, och andra som arbetat

inom liknande områden. Författaren analyserar just interrelationen mellan de filmiska förlagorna och de nya verken. Ämnet spänner över flera konstnärliga uttrycksformer, och metodologiskt närmar sig studien ämnet med interdisciplinära utgångspunkter, främst från skärningspunkten mellan konst- och filmvetenskap, men har också inspirerats av det vidare ämnesområde som brukar kallas ”visual theory” eller ”visual culture”.

FILMS • THEORY • AESTHETICS • ARTS

Åberg, Anders: *Tabu: filmaren Vilgot Sjöman*. Lund, Filmhäftet, 2001, 390 p., ISBN 91-974142-0-4. (Lunds universitet, Filmvetenskapliga institutionen). Note: Dr. diss. English summary 5 p.

En studie om Vilgot Sjöman konstnärskap från hans tidiga författande till de omstridda filmerna. Tonvikten ligger på de filmer han regisserade mellan 1962 och 1977.

FILMS • BIOGRAPHY • FILM PRODUCTION
• FILM DIRECTORS

Örnebring, Henrik: *TV-parlamentet: debattprogram i svensk TV 1956-1996*. Göteborgs universitet, Institutionen för journalistik och masskommunikation/JMG, 2001, 423 p., ISBN 91-88212-39-4, (Göteborgsstudier i journalistik och masskommunikation ; 24), ISSN 1101-4652. Note: Dr. diss. Summary in English 13 p.

Avhandlingen behandlar utveckling och förändring av debattprogramgenren i svensk television över en 40-årsperiod. Utifrån en deskriptiv nivå behandlas de genomgripande förändringar som Sveriges publicservicetelevision genomgått från den första officiella tv-sändningen 1956, expansionen från en kanal till två 1969, utmaningen från den kommersiella satellitkanalen TV3 (baserad i England men riktad mot en svensk publik) 1987, och tillkomsten av en markbunden kommersiell kanal, TV4, 1992. Debattprogrammen från dessa fyra kanaler analyseras i denna studie. Vidare söker avhandlingen på en analytisk nivå förklara varför debattprogrammen förändrats på de sätt de gjort.

Avhandlingen är en genrestudie baserad på ett historiskt, processororienterat perspektiv med betoning på kontextbeskrivningen. Följaktligen relateras medietexten här till förändringar i det svenska samhället, i mediasystemet och inom TV:s organisation. Även de redaktionella processerna bakom debattprogrammen belyses.

TELEVISION PROGRAMMES • DEBATES
• TELEVISION GENRE • HISTORY

Licentiatavhandling

Nygren, Gunnar: *Medier och medborgare i den digitala kommunen: en undersökning om lokal politisk kommunikation i medier och på kommunala webbplatser*. Stockholms universitet, Institutionen för journalistik, medier och kommunikation/JMK, 2001, 178 p., ISBN 91-88354-24-5, (Skriftserien; 2001:1), ISSN 1100-9896. Note: Licentiate degree.

Licentiatuppsatsen är en slutrapport från projektet ”Medierna i den digitala kommunen”. Den behandlar frågor om mediernas roll i den lokala politiska kommunikationen i framtiden, särskilt i en tid då kommunerna bygger ut sina egna elektroniska kanaler till medborgarna.

Fyra kommuner ingår i studien: Sundsvall, Bollnäs, Motala och Huddinge. Innehållet i de lokala medierna och på kommunernas webbplatser analyseras, och kommunpolitiker och journalister intervjuas.

POLITICAL COMMUNICATION • DIGITALIZATION
• COMMUNITIES • LOCAL MEDIA

Den 16. nordiske konferansen for medie- og kommunikasjonsforskning

Kristiansand, Norge 14.-17. august 2003

Den 16. nordiske konferansen for medie- og
kommunikasjonsforskning finner sted i Norge og Kristiansand,
den 14.-17. august 2003.

Tema på konferansen:

• MEDIER, GLOBALISERING OG IDENTITET •

Key note: Stefan Jonsson og Stig Hjarvard

• VISUELL KULTUR •

Key note: Vivian Sobchack

• RETORIKKEN I MEDIEVITENSKAPEN MEDIEVITENSKAPEN I RETORIKKEN •

Key note: Christian Kock og Barry Brummett

20 arbeidsgrupper holder parallelle sesjoner.

Følg med på konferansens nettsted:

www.filonova.no/konferanser/medieforsker

Eller kontakt sekretariatet for mer informasjon:

Tlf: +47 38 14 10 40

Faks: +47 38 14 10 41

E-post: filonova@filonova.no
